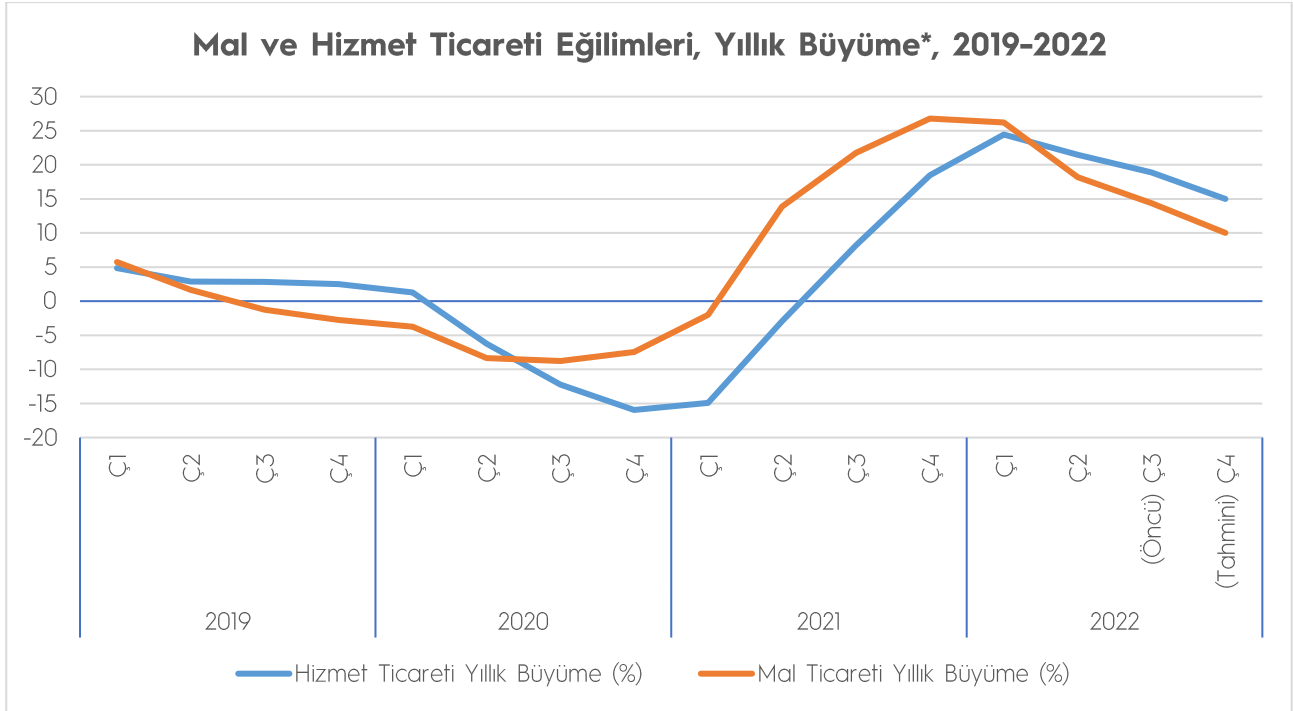

KÜRESEL TİCARET: Rekor Bir Yılın Ardından Daralma

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) Aralık ayında Küresel Ticaret Güncellemesi yayınladı. Güncellemede, 2022 yılında küresel mal ve hizmet ticaretinin 32 trilyon dolar ile tarihi rekor seviyeye ulaşması beklentisi paylaşıldı. Bununla beraber, jeo-politik gerilimler ve sıkı finansal koşulları devam etmesi halinde 2022'nin ikinci yarısından itibaren başlayan yavaşlamanın 2023'te daha kötüleşmesi beklentisi oluştu.

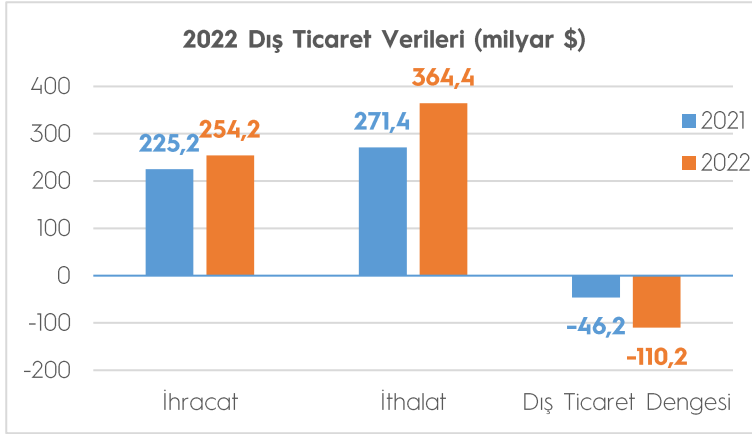

Ukrayna'daki savaşa ve salgının devam eden etkisine rağmen, bu yıl hem mal hem de hizmet ticareti güçlü bir büyüme kaydetti. Mal ticareti, kısmen yüksek enerji fiyatları nedeniyle geçen yıla göre %10 artarak tahmini 25 trilyon dolara ulaştı. Hizmetler %15 artarak 7 trilyon dolarlık rekor seviyeye ulaştı. Ancak UNCTAD raporunda, Finansal koşulların devam eden sıkılaştırılmasının yüksek borçlu hükümetler üzerindeki baskıyı daha da artırması, kırılganlıkları artırması ve yatırımları ve uluslararası ticaret akışlarını olumsuz etkilemesi beklenildiği ifade edildi.

Raporda ayrıca, 2022 yılının ikinci yarısında görülen yavaşlamanın birincil ürünlerin fiyatlarındaki düşüştü kaynaklandığı buna karşın genel ticaret hacimlerinin 2022 boyunca büyüdüğü de vurgulandı.

Lojistik sektörünün salgın şartlarına uyum sağladığı belirtilen raporda, tedarik zincirlerinde değişim ve yeşil dönüşüm 2023 yılında ticareti etkileyecek iki faktör olarak sunuldu.
(Kaynak: UNCTAD)

DIŞ TİCARET VERİLERİ

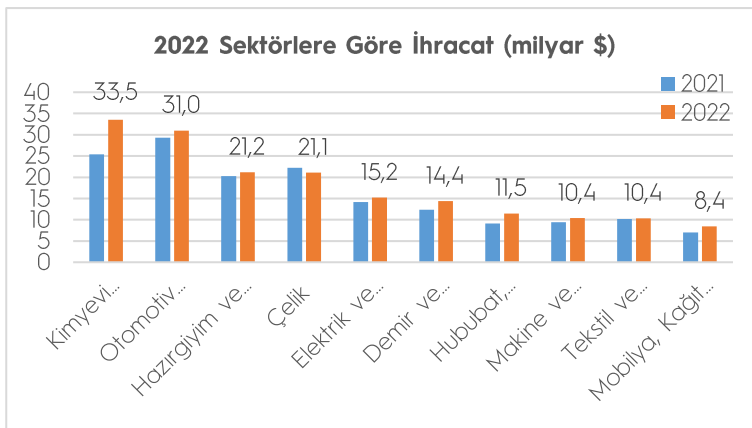
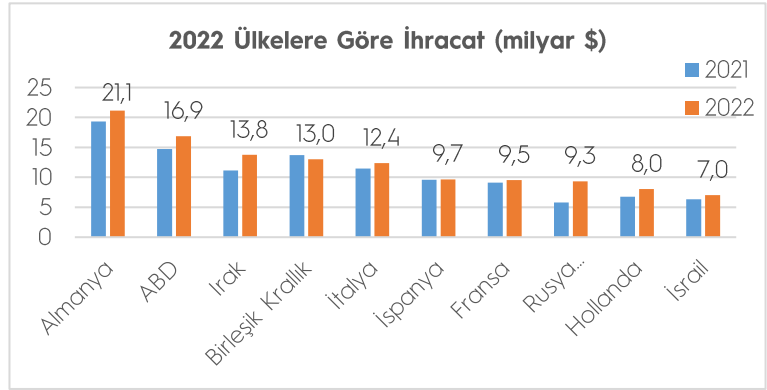

2022 yılında ihracat geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 12,9 artışla 254,2 milyar dolar, ithalat ise yüzde 34,3 artışla 364,4 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret açığı 110,2 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yıl yüzde 83,0 iken bu yıl yüzde 69,8 oldu.

2022 yılında 230 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirildi, 162 ülke ve bölgeye ihracat arttı. En fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 21,15 milyar dolar ile Almanya olurken, Almanya'ya 16,88 milyar dolarla ABD ve 13,75 milyar dolarla Irak izledi. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı yüzde 47,5 olarak gerçekleşti.

Ülke grubu bazında bakıldığında ise, Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracat yüzde 10,8 artışla 103,10 milyar dolar olurken, AB-27'nin toplam ihracattaki payı yüzde 40,6 oldu. Avrupa kıtasının tamamına 139,93 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Yakın ve Orta Doğu'ya ihracat yüzde 17,9 artışla 45,23 milyar dolar, Afrika Kıtasına ihracat yüzde 13,4 artışla 24,05 milyar dolar, Orta Asya ve Uzak Doğu'ya ihracat yüzde 6,8 artışla 18,41 milyar dolar, Kuzey Amerika'ya ihracat ise yüzde 14,6 artışla 18,80 milyar dolar oldu.

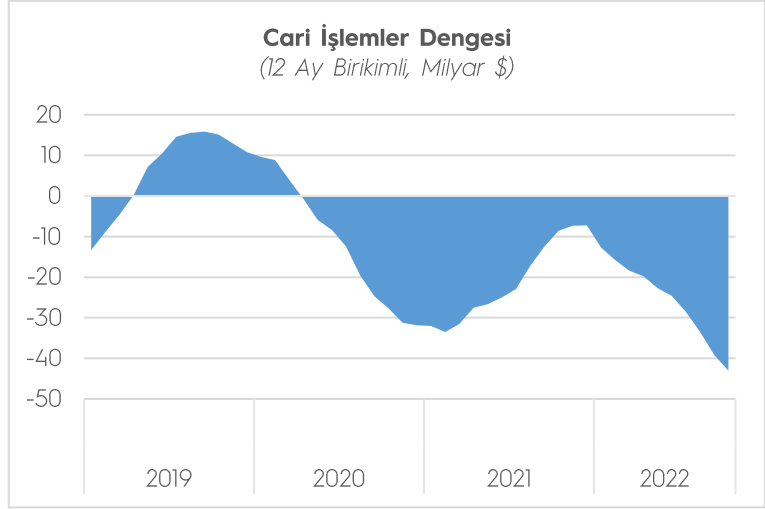
2022 yılında en fazla ihracatı Kimyevi Maddeler ve Mamulleri sektörü gerçekleştirdi. Sektörün ihracatı, bir önceki yıla göre yüzde 31,9 artışla 33,52 milyar dolar oldu. Otomotiv Endüstrisi sektörü 31,00 milyar dolar ihracatla ikinci, Hazırgiyim ve Konfeksiyon sektörü ise 21,21 milyar dolarla üçüncü en fazla ihracat gerçekleştirilen sektör oldu.

(Kaynak: Ticaret Bakanlığı, TİM)

ÖDEMELER DENGESİ

Ekim ayında cari işlemler açığı, bir önceki yılın aynı ayına göre 359 milyon dolar artarak 8,64 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 43,04 milyar dolar oldu.

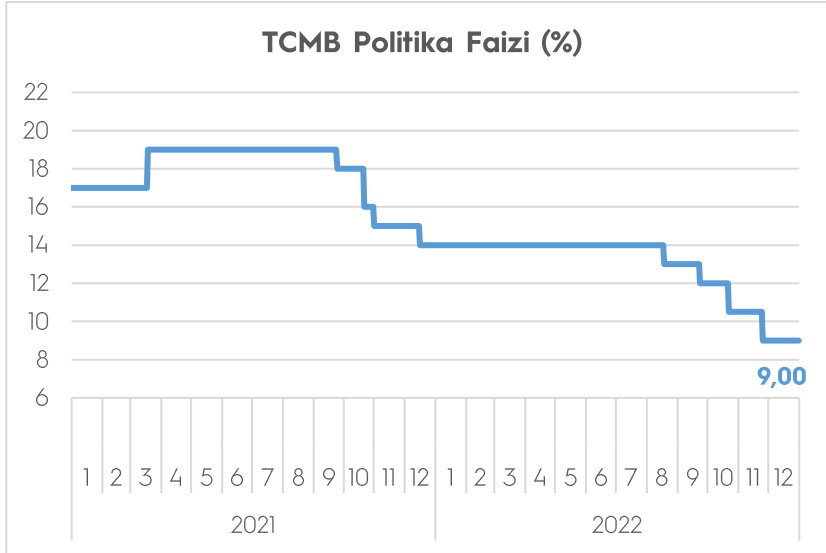
Bu gelişmede, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 6,43 milyar dolara yükselmesi etkili oldu. Öte yandan, altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ekim ayında 8,64 milyar dolar fazla verdi. Aynı dönemde hizmetler dengesi kaynaklı girişler 6,70 milyar dolara yükseldi. Seyahat (turizm) gelirleri 5,18 milyar dolar oldu.

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 743 milyon dolar olarak gerçekleşti. Resmi rezervlerde bu ay 5,06 milyar dolar net artış gözlemlendi.

(Kaynak: TCMB)

TCMB PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTISI

TCMB 22 Aralık tarihli Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 9'da sabit tuttu.

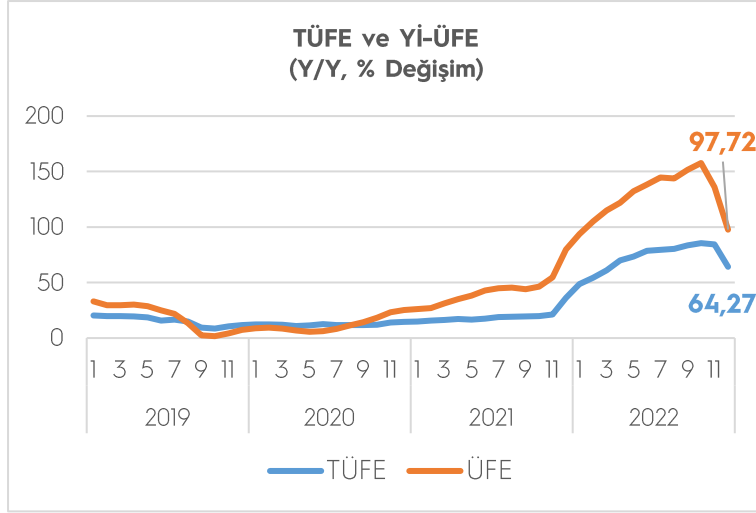
Yapılan açıklamada, jeopolitik risklerin ve faiz artışlarının da etkisi ile gelişmiş ülke ekonomilerinde resesyona dair endişelerin devam ettiğine işaret ettiği vurgulanırken, Türkiye'nin geliştirdiği stratejik nitelikte çözüm araçları sayesinde temel

gıda başta olmak üzere bazı sektörlerdeki arz kısıtlarının olumsuz etkileri azaltılmış olsa da uluslararası ölçekte üretici ve tüketici enflasyonu yüksek seviyelerini sürdürdüğü belirtildi.

Fiyat istikrarının sürdürülebilir bir şekilde kurumsallaşması amacıyla TCMB'nin tüm politika araçlarında kalıcı ve güçlendirilmiş liralaşmayı teşvik eden geniş kapsamlı bir politika çerçevesi gözden geçirme süreci devam ettiği belirtildi. Değerlendirme süreçleri tamamlanan kredi, teminat ve likidite politika adımları para politikası aktarım mekanizmasının etkinliğinin güçlendirilmesi için kullanılmaya devam edileceği açıklandı.

(Kaynak: TCMB)

ENFLASYON

TÜFE'de 2022 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %1,18, bir önceki yılın Aralık ayına göre %64,27, bir önceki yılın aynı ayına göre %64,27 ve on iki aylık ortalamalara göre %72,31 olarak gerçekleşti.

Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup yüzde 25,87 ile giyim ve ayakkabı oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise yüzde 79,83 ile konut

oldu.

Yİ-ÜFE ise bir önceki aya göre %0,24 azalış; bir önceki yılın Aralık ayına göre %97,72 bir önceki yılın aynı ayına göre %97,72 ve on iki aylık ortalamalara göre %128,47 artış gösterdi.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %70,91, dayanıklı tüketim malında %78,57, dayanıksız tüketim malında %101,63, enerjide %224,67 ve sermaye malında %65,16 artış olarak gerçekleşti. Enerji maliyetlerindeki yıllık artış %224,67 olarak ölçüldü.

(Kaynak: TÜİK)

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

İşsiz sayısı, 2022 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 57 bin kişi artarak 3 milyon 534 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puanlık artış ile %10,2 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %8,6 iken kadınlarda %13,3 olarak tahmin edildi. İstihdam edilenlerin sayısı 2022 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 229 bin kişi artarak 31 milyon 200 bin kişi, istihdam oranı ise 0,3 puanlık artış ile %48,0 oldu. Bu oran erkeklerde

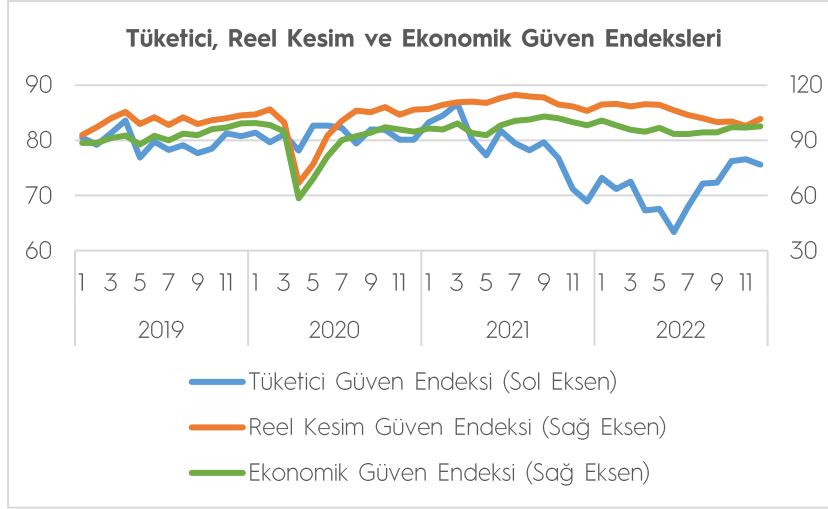
%65,6 iken kadınlarda %30,8 olarak gerçekleşti.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 1,8 puanlık artış ile %21,9 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %18,2, kadınlarda ise %28,6 olarak tahmin edildi.

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2022 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre değişim göstermeyerek %20,3 oldu.

(Kaynak: TÜİK)

GÜVEN ENDEKSLERİ

2022 yılı Aralık ayında RKGE, bir önceki aya göre 0,3 puan artarak 101,6 seviyesinde gerçekleşti. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, genel gidişat ve mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım

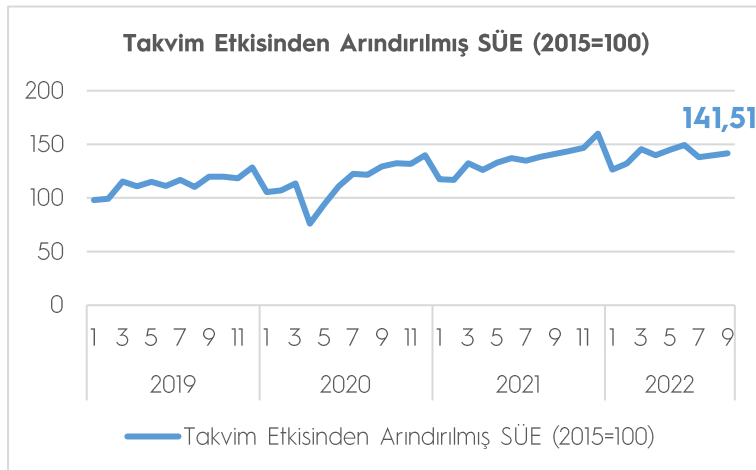
harcaması, gelecek üç aydaki toplam istihdam ve gelecek üç aydaki üretim hacmine ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi. Mevcut mamul mal stokuna ilişkin değerlendirmeler ise bir önceki ay seviyesinde gerçekleşti.

Ekonomik güven endeksi Aralık ayında 0,7 puan artarak 97,6 değerini aldı. Ekonomik güven endeksine tüketici güven endeksi negatif etki etti. Reel kesim, hizmetler, inşaat sektörü ve perakende ticaret sektörleri ekonomik güvene pozitif katkı yaptı.

Tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Aralık ayında bir önceki aya göre 1,0 puan azalarak 75,6 oldu. Mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi 0,9 puan azalarak 57,4 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi ise 3,2 puan düşerek 77,3 oldu.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

SANAYİ ÜRETİMİ

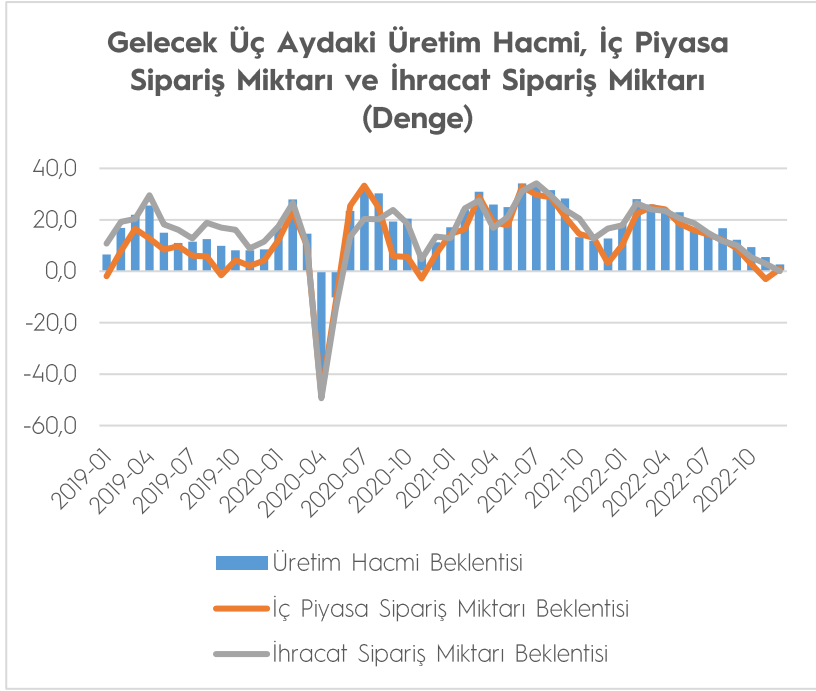

Sanayi Üretim Endeksi, Ekim ayında takvim etkisinden arındırılmış seride bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,5 artış göstererek 147,30 oldu. 2022 yılı Ekim ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %7,4 azaldı, imalat sanayi sektörü endeksi %3,7 arttı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %4,8 azaldı.

Aralık ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 0,5 puan artarak yüzde 76,4 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,6 puan artarak yüzde 76,5 seviyesinde gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

ÜRETİM VE SİPARİŞ BEKLENTİLERİ

2022 yılı Aralık ayında İktisadi Yönelim İstatistikleri sonuçlarına göre, gelecek üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi ve ihracat sipariş miktarında beklentiler olumsuz seyrederken ve iç piyasa sipariş miktarında beklentilerin olumlu seyre döndüğü görüldü.

Ankete katılan firmalardan yüzde 20,6'sı gelecek üç aydaki üretim hacminin artacağını, yüzde 61,5'i aynı kalacağını ve yüzde 17,9'u azalacağını beyan etti. Bunun sonucunda gelecek üç ay için üretim hacmi pozitif yanıt verenler

ile negatif yanıt verenler arasındaki denge önceki aya göre 2,8 puan azalarak 2,7 puan oldu ve düşüş devam etti. Katılımcılardan yüzde 20,3'ü gelecek üç aydaki iç siparişin artacağını, yüzde 60,3'ü aynı kalacağını ve yüzde 19,4'ü azalacağını beyan etti. Bunun sonucunda gelecek üç ay için iç sipariş beklentisinde denge 4 puan artarak 3,1'e yükseldi. Ankete katılan firmalardan yüzde 19,5'i gelecek üç aydaki ihracat siparişinin artacağını, yüzde 61,0'ı aynı kalacağını ve yüzde 19,5'i azalacağını beyan etti. Bunun sonucunda gelecek üç ay için ihracat beklentisinde denge 2,9 puan azalarak 0,0 oldu. İhracat beklentisinde düşüş devam ederken Mayıs 2020'den bu yana en düşük puan kaydedildi.

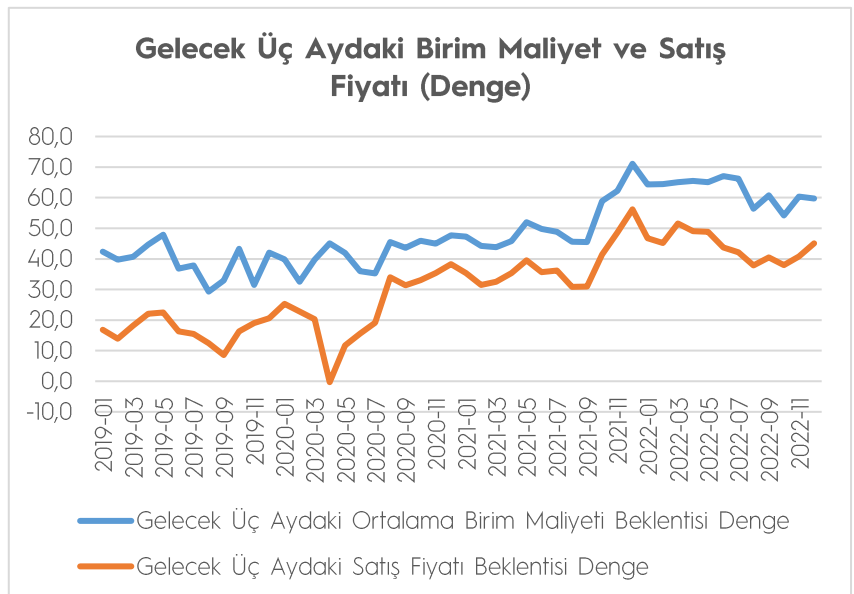
(Kaynak: TCMB)

BİRİM MALİYETİ VE SATIŞ FİYATI BEKLENTİLERİ

Ortalama birim maliyetlerde, son üç ayda artış olduğunu bildirenler ve gelecek üç ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin tekrar düştüğü görüldü. Gelecek üç aydaki ortalama birim maliyetin artacağını bekleyenler ile azalacağını bekleyenler arasındaki denge 0,7 puan azalarak 59,7 puan oldu.

Gelecek üç aydaki satış fiyatına ilişkin artış yönlü beklentilerin ise arttığı gözlemlendi. Satış fiyat beklentisindeki denge ise 4,3 puan artarak 45,1 puan oldu.

(Kaynak: TCMB)

TİM ÜLKE BİLGİ NOTLARI

Azerbaycan Ülke Bilgi Notu
Endonezya Ülke Bilgi Notu
Güney Kore Ülke Bilgi Notu
Rusya Ülke Bilgi Notu
Venezuela Ülke Bilgi Notu

tim.org.tr/tr/raporlar

VERİ TAKVİMİ

Veri	Tarih
İşgücü İstatistikleri	10.01.2023
Sanayi Üretim Endeksi	10.01.2023
Ödemeler Dengesi	11.01.2023
TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı	19.01.2023
Tüketici Güven Endeksi	23.01.2023
Reel Kesim Güven Endeksi	25.01.2023
İktisadi Yönelim İstatistikleri	25.01.2023
Kapasite Kullanım Oranı	25.01.2023
Ekonomik Güven Endeksi	30.01.2023
Dış Ticaret Verileri	02.02.2023
Tüketici Fiyat Endeksi	03.02.2023
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	03.02.2023
Küresel Ticaret	05.02.2023